

Dodatek k ŠVP ZV č. 11

Název školního vzdělávacího programu: **Škola pro život** – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Škola: Základní škola Odry, Pohořská 8

Ředitel školy: Mgr. Jan Jursík

Koordinátor ŠVP ZV: Ing. Šandová Renata

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2013

.....
Mgr. Jan Jursík , ředitel školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program ZŠ Odry , Pohořská 8 takto:

Věc: Úprava ŠVP pro ZV podle nové verze RVP pro ZV platné od 1.9.2013

5.4. Člověk a jeho svět – 5.4.1. Prvouka – očekávané výstupy, učivo, charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast : ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vyučovací předmět : Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se v 1., 2. a 3. třídě dvě hodiny týdně
- výuka probíhá ve třídě, v interaktivní učebně, v koutku přírody, v přírodě, na vycházce, školním výletě, na exkurzi, projektové vyučování
- žáci pracují samostatně, ve dvojicích, ve skupinách, pracují na projektech
- využíváme kalendář přírody, obrazové soubory, fotografie, nákresy, manipulační atlasy, encyklopedie, přírodniny, tiskátka, časopisy, internet, interaktivní učebnice, didaktické hry, názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace
- vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví

Vzdělávání v předmětu Prvouka směřuje k:

- pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi
- orientaci v dějích a čase
- poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody
- poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel
- poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům včetně situací ohrožení
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Zařazení průřezových témat

- **OSV3** – Seberegulace a sebeorganizace
- **OSV4** – Psychohygienu
- **OSV6** – Poznávání lidí
- **OSV7** – Mezilidské vztahy
- **OSV8** – Komunikace
- **VDO3** – Formy participace občanů v politickém životě
- **MuV2** – Lidské vztahy
- **MuV3** – Etnický původ
- **EV2** – Základní podmínky
- **EV4** – Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

- vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- upevňujeme preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- časově a místně propojujeme historické, zeměpisné a kulturní informace
- pomáháme řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivujeme žáky pro celoživotní učení
- upevňujeme účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různých informačních zdrojů
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků v osvojovaných tématech
- vedeme k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů
- nabízíme práci ve skupinách, spolupráci a vzájemnou pomoc žáků
- učíme respektovat názory druhých
- vedeme žáky k ohleduplnosti a vzájemné úctě
- rozvíjíme vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- vedeme žáky k respektování pravidel

- utváříme pracovní návyky v samostatné i týmové činnosti
- rozvíjíme orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Vyučovací předmět: **Prvouka**

Ročník: **1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámka
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	OSV6
LIDÉ KOLEM NÁS		
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, život a funkce rodiny - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	MuV2
LIDÉ A ČAS		
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- orientace v čase a časový řád – určování času, denní režim, roční období, kalendář	
ROZMANITOST PŘÍRODY		

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, osobní hygiena	OSV4
- podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel	komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základní komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace	

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Vyučovací předmět: **Prvouka**

Ročník: **2.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámka
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
- pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace - obec, místní krajina – význačné budovy, dopravní síť	
LIDÉ KOLEM NÁS		

<p>- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny zaměstnání</p> <p>- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, princip demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, pomoc nemocným, sociálně slabým</p> <p>- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům</p>	<p>OSV7</p> <p>MuV2</p>
<p>LIDÉ A ČAS</p>		
<p>- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>- orientace v čase a časový řád – určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, generace, denní režim, roční období</p> <p>- současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny</p>	
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p>		

<p>- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí</p> <p>- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů</p> <p>- rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>	<p>EV4</p>
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p>		
<p>- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času: uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince</p> <p>- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, správná výživa, výběr a způsob uchování potravin, vhodná skladba stravy, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena</p> <p>- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná místa pro hru, dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích</p>	

- osvojí si základní (předpoklady)vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým	akceptace druhého - zážitek přijetí pro každé dítě, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit	výstup z Etické výchovy
---	--	-------------------------

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Vyučovací předmět: **Prvouka**

Ročník: **3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámka
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<p>- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p> <p>- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p>	<p>- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany</p>	<p>VDO3</p> <p>MuV3</p>
LIDÉ KOLEM NÁS		
<p>- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <p>- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<p>- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <p>- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy</p>	<p>OSV8</p> <p>MuV2</p>

LIDÉ A ČAS

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

- regionální památky – péče o památky

- pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

- darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství; základní pravidla spolupráce

OSV3

ROZMANITOST PŘÍRODY

<p>- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život</p> <p>- Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období</p> <p>- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy</p> <p>- rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>	<p>EV2</p>
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p>		

<p>- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chování a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</p> <p>- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince</p> <p>- partnerství, rodičovství,</p> <p>- péče o zdraví- zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních; osobní, intimní a duševní hygiena</p> <p>- návykové látky a zdraví – hrací automaty, počítače, závislost</p> <p>- osobní nebezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích</p> <p>- přivolání pomoci v případě fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání</p> <p>- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení, požáry, integrovaný záchranný systém</p>	
<p>- zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky</p> <p>- reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc</p>	<p>elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství</p> <p>schopnost spolupráce</p> <p>– radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní, pravidla spolupráce</p>	<p>výstup z Etické výchovy</p>